

LABORE ET ZELO

Сучасні проблеми глобальних змін клімату

Обсяг: 6 кредитів ЄКТС

Семестр: IV; курс: II

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Остапчук Валентина Володимирівна
Контакти	E-mail: ostval8@ukr.net , тел.: (067) 951 67 47
Робоче місце	Кафедра географії, туризму та спорту (ауд. 408, 4-й поверх навчального корпусу № 2)
Години консультацій	Вівторок: 15:00 – 16:20

Опис курсу

Курс розроблений для здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії» і є вибіркоvim. Основна увага буде приділятися як розгляду теоретичних аспектів глобальних змін клімату, так і формуванню умінь щодо здатності врахування таких змін при вирішенні практичних завдань. У здобувачів розвиватимуться, зокрема уміння:

- аналізувати й оцінювати кліматичні зміни на глобальному та регіональному рівнях;
- застосовувати у практичних умовах знання і розуміння проблем, пов'язаних з кліматичними змінами;
- розробляти систему заходів з адаптації до кліматичних змін (у контексті конкретної сфери практичної діяльності).

Мета навчання

Після успішного вивчення навчальної дисципліни «Сучасні проблеми глобальних змін клімату» у здобувачів мають бути сформовані такі **фахові (спеціальні) компетентності**:

- розуміння теоретичних основ формування глобальних кліматичних процесів;
- формування знань щодо впливу глобальних змін клімату на природні компоненти та галузі господарства України;
- розуміння досвіду розроблення заходів адаптації економіки різних країн до кліматичних змін;
- формування вмінь для розроблення та запровадження адаптаційних заходів для різних галузей економіки та природокористування з урахуванням наслідків прояву глобального потепління.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (26 год.) та практичних занять (34 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (120 год.). Під час вивчення курсу будуть застосовані такі методи навчання: словесні (розповідь, лекція, бесіда, навчальна дискусія), пояснювально-ілюстративні (з використанням презентацій і відеоматеріалів), наочні (демонстрації), проблемні, частково-дослідницький, аналізу та синтезу, узагальнення, моделювання, створення ситуацій зацікавленості, виконання розрахунково-графічних робіт, самостійна робота в комп'ютерних мережах, частково-пошуковий (ІНДЗ), методи контролю і самоконтролю.

Викладач проводитиме індивідуальні та групові консультації і аналіз виконання індивідуальних навчальних завдань.

Для вивчення курсу необхідно мати підручники та посібники, вказані у списку основної літератури. Навчання відбуватиметься в тому числі і на платформі Moodle/ Уніком-НДУ, тому здобувачам вищої освіти потрібно бути зареєстрованими в освітній мережі та підписатися на курс. Крім того, деякі форми

індивідуального навчального завдання надсилаються через електронну пошту, Messenger або Viber, тому здобувачам вищої освіти потрібно мати доступ до мережі Інтернет.

Організація навчання

Обсяг	Тема
	Розділ 1. Чинники та тенденції глобальних змін клімату
14 годин	Кліматична система та формування клімату.
16 годин	Чинники зміни клімату в минулому та на сучасному етапі
14 годин	Глобальні тренди зміни клімату та їхні регіональні прояви
16 годин	Глобальна зміна клімату в Україні.
15 годин	Моделювання змін кліматичних умов у майбутньому
	Розділ 2. Проблеми зміни клімату і шляхи їх розв'язання
14 годин	Наслідки та загрози глобального потепління для геосистем
16 годин	Наслідки та проблеми зміни клімату для соціосистем
15 годин	Оцінка вразливості до зміни клімату
14 годин	Пріоритетні заходи з адаптації до зміни клімату
16 годин	Міжнародний досвід адаптації до зміни клімату
14 годин	Державна політика у сфері зміни клімату
16 годин	Діяльність міжнародних організацій щодо подолання глобальних кліматичних ризиків

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
19	Виконання завдань із розділу 1 « Чинники та тенденції глобальних змін клімату » (графічні, аналітичні, розрахункові завдання)
11	Поточні (тестові) та підсумкові контрольні роботи із розділу 1 « Чинники та тенденції глобальних змін клімату » • поточна (тестова) контрольна робота (3 роботи - максимум 3 бали за кожну роботу) • підсумкова контрольна робота за розділ (максимум 7 балів) • реферативне повідомлення (максимум 1 бал за повідомлення)
20	Виконання завдань із розділу 2 « Проблеми зміни клімату і шляхи їх розв'язання » (графічні, аналітичні, розрахункові завдання)
10	Поточні (тестові) та підсумкові контрольні роботи із розділу 2 « Проблеми зміни клімату і шляхи їх розв'язання » • поточна (тестова) контрольна робота (максимум 3 бали) • підсумкова контрольна робота за розділ (максимум 7 балів)

10	Індивідуальне завдання (розроблення та презентація проєкту)
30	Залік (підсумкове тестування)
100	Разом

Аспіранти мають можливість додатково отримати бали (до 5) за виконання додаткових індивідуальних завдань дослідницького характеру.

Список основної літератури

1. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. доповідь / [С.П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко]; за ред. С. П. Іванюти. К.: НІСД, 2020. 110 с.
2. Аналітичний огляд Другого Національно визначеного внеску України до Паризької угоди // Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, квітень, 2021. 36 с.
3. Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату України до 2030 року // КМУ, 2020. 15 с.
4. Волощук В. М., Бойченко С. Г., Степаненко С. М., Бортник С. Ю., Шищенко П. Г. Глобальне потепління і клімат України: Регіональні екологічні та соціально-економічні аспекти. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: ВПЦ Київський університет, 2002. 116 с.
5. Бойченко С. Г. Напівемпіричні моделі та сценарії глобальних і регіональних змін клімату. Інститут геофізики ім. С. І. Субботіна. К.: Наук. думка, 2008. 309 с.

Політика курсу

Відвідування та участь у лекціях і практичних заняттях з курсу є обов'язковими (за винятком здобувачів індивідуальної форми навчання). Для здобувачів індивідуальної форми навчання необхідно на початку семестру узгодити з викладачем графік індивідуальної роботи та консультацій. Відвідування лекцій і практичних занять реєструється викладачем. Варіант відпрацювання пропущених занять узгоджується з викладачем. Дозвіл на пропуск занять з причин, що завчасно відомі і є поважними, студент може отримати, подавши необхідну заяву в директорат.

Останнім терміном здачі відповідних завдань є три дні до дати заліку. Після цієї дати завдання не приймаються.

Перескладання питань практичних занять можливе лише одноразово, на тижні, який передуює заліку, тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо студент не міг з'явитися на заняття у зв'язку з хворобою чи у зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом (довідка з лікувального закладу, заява на ім'я директора ННІ про причину та строк відсутності на заняттях тощо).

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним директоратом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил

академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Поведінка здобувачів освіти визначається правилами техніки безпеки та загальноприйнятими нормами поведінки, які визначаються відповідно «Правилами внутрішнього розпорядку» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/omp2018.pdf) та «Етичним кодексом» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf) ЗВО.

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.